

Kurikka Lehtivuori Tuulipuiston hankealueen muinaisjäännösinventointi 2013

Antti Bilund
Timo Sepänmaa

Tilaaaja: Lehtivuoret Wind Farm Oy

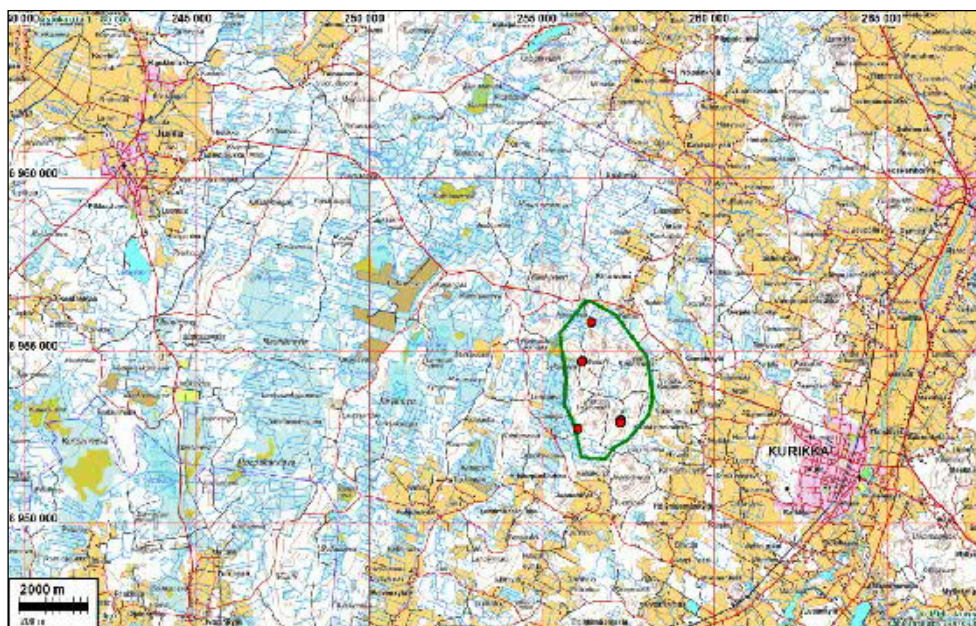
Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartta	3
Lähtötiedot	4
Inventointi	4
Tulos	5
Summary	5
Muinaisjäännökset	6
KURIKKA 1 LEHTIVUORI	6
KURIKKA 2 HOSIAISHARJU.....	8
KURIKKA 3 JÄRVITUPA	9
KURIKKA 4 HAUTALUOMA	11

Kansikuva: Hosaisharjun tervahauta (kohde 2)

Perustiedot

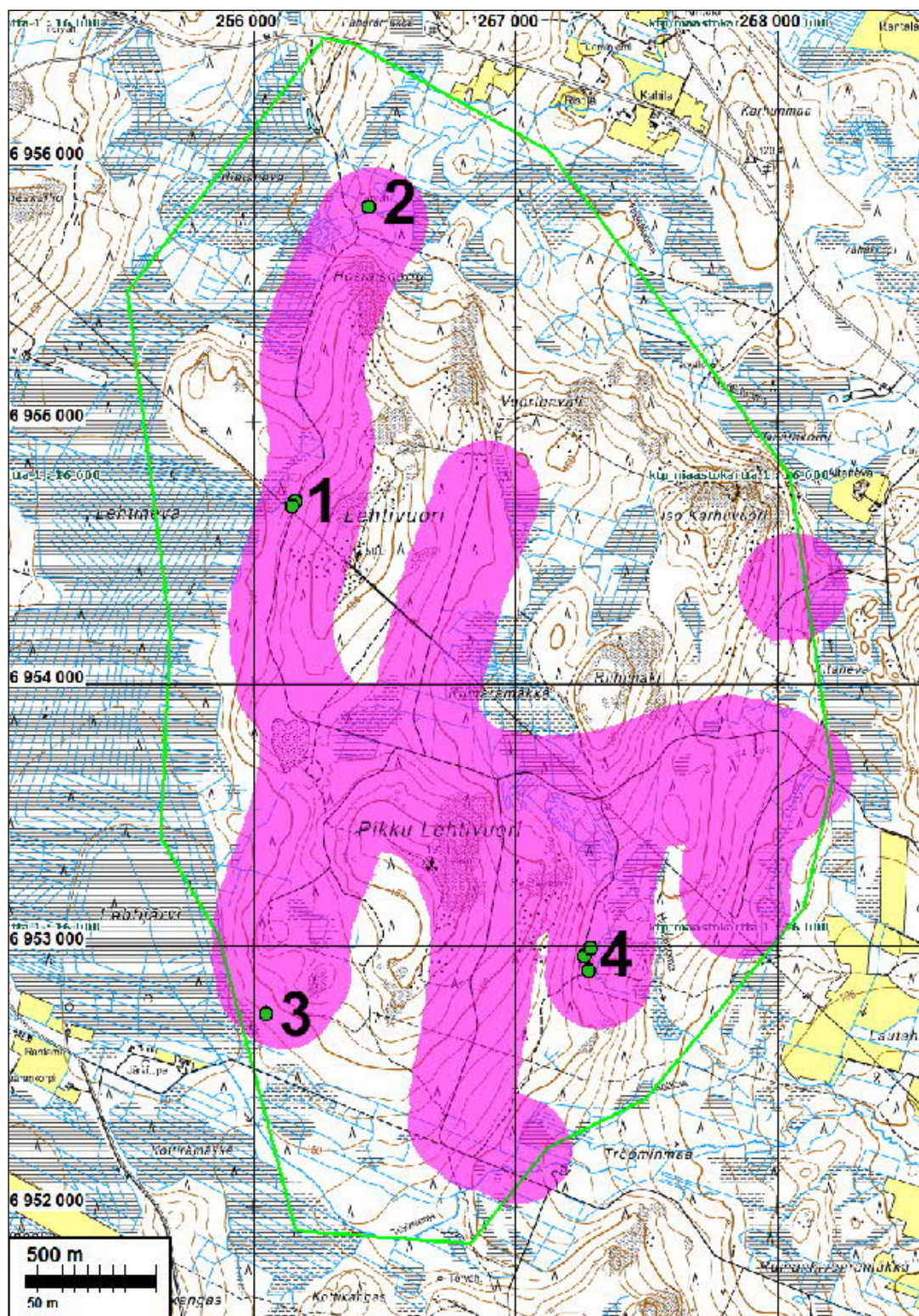
- Alue:** Kurikan keskustasta n. 6-9 km länsiluoteeseen, Lehtivuorten (Lehtivuoren ja Pikku Lehtivuoren) ympäristössä sijaitseva tuulivoimapuistoksi suunniteltu alue.
- Tarkoitus:** Suorittaa muinaisjäännösinventointi suunnitellun tuulivoimapuiston alueella. Tarkastaa tunnetut muinaisjäännökset, sekä etsiä ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä.
- Työaika:** heinäkuun alku 2013
- Kustantaja** Lehtivuoret Wind Farm Oy
- Aikaisemmat tutkimukset:** Laulumaa 2001 inventointi, Lahti 1992 tarkastus.
- Tekijät:** Mikroliitti Oy; Antti Bilund ja Timo Sepänmaa
- Tulokset:** Alueelta tunnettiin ennestään yksi kiinteä muinaisjäännös; ajoittamaton kivirakenne Lehtivuori (Mj-tunnus: 301010018). Inventoinnissa tämä kohde tulkittiin tervapirtin kiukaaksi ja sen välittömästä läheisyydestä löydetyn tervahaudan ja muiden havaintojen perusteella. Kaikkiaan inventoinnissa löydettiin yhteensä neljä ennestään tuntematonta tervahautaa. Kahteen tervahautaan liittyi tervapirtin kiukaan jäännöksiä, toiseen näistä kaksi kappaletta.

Tutkimusalue rajattu vihreällä.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa (Euref) Kohdekuvauksissa koordinaatit N ja E. XY koordinaatit KKJ ja PI koordinaatit YKJ. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta keväällä 2013. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Kohdenumerot epävirallisia vain tätä raporttia varten. Valokuvat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaajat: Antti Bilund, ja Timo Sepänmaa

Yleiskartta

Tutkimusalue on rajattu vihreällä, tarkemmin läpikäydyt alueet on merkitty lilalla.
 Inventoinnissa tehdyt havainnot on merkitty vihreillä pisteillä ja numeroin.
 Protected sites as green balls (tar pits and stove remains), investigated areas as solid magenta.

Lähtötiedot

Lehtivuoret Wind Farm Oy on suunnittelemassa yhdeksän tuulivoimalaa käsittävää tuulivoimapuistoa Kurikan Lehtivuorten alueelle. Lehtivuoret Wind Farm Oy tilaisi suunnitellun tuulivoimapuiston muinaisjäännösinventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Maastotutkimuksen suorittivat Antti Bilund ja Timo Sepänmaa parin päivän aikana heinäkuussa 2013, hyvissä tutkimusolosuhteissa.

Inventoitavalta alueelta tunnettiin ennestään yksi kiinteä muinaisjäännös; tunnistamaton kivirakenne Lehtivuori (Mj-tunnus: 301010018). Alueella on aikaisemmin tehty tarkastuskäynti vuonna 1992 (Tellervo Lahti), sekä suoritettu muinaisjäännösinventointia vuonna 2001 (Vesa Laulumaa).

Inventointi

Inventointialue sijaitsee Kurikan keskustasta noin 6 – 9 km länsiluoteeseen, Kurikka – Jurva – tien (689) eteläpuolella olevien Lehtivuoren ja Pikku Lehtivuoren alueella ja ympäristössä. Alueen laajuus on pohjois- eteläsuunnassa noin 4,6 km rajautuen pohjoiskulmassa 689-tiehen ja länsi – itäsuunnassa noin 2,6 km. Alue on soiden rajaama mäkialue, jonka maaperä on pääasiassa kalliota ja kivikkoista moreenia. Mäkialueen länsiosassa on myös hiekkaisempaa maaperää – mahdollisesti matalaa harjumuodostumaa, mäkialueen keskiosan notkelmat ovat suota kuten laitaosatkin.

Alueen itäosassa korkeustasot suolla ovat alimmillaan noin 117,7 m mpy. tasolla, alueen länsiosassa noin 150 m mpy. Korkeimmillaan alue ulottuu Lehtivuoren laella, jossa on teleliikennemasto, noin 196 m mpy. tasolle sekä tämä eteläpuolella olevan Pikku Lehtivuoren laella, jossa on laavu ja peruskartalle 191,1 m mpy. tasolle merkitty kolmiomittauspiste.

Kaiken kaikkiaan alue on liian korkea alueella mahdollisesti sijaitsevien rantasidonnaisten (kivikautisten) muinaisjäännösten löytämiseksi. Länsiosassa, jonka hiekkaisempi maaperä on potentiaalisesti otollisempaa kivikautisten asuinpaikkojen suhteen, 150 – 170 m mpy korkeustaso on varhaisen Ancyclusjärven taso (ennen 8500 eKr.), jolta inventoijien kokemusten perusteella muinaisjäännösten löytyminen peitteisestä maastosta koekuoppia tekemällä on hyvin epätodennäköistä – jos niitä yleensäkin alueella on. Tuon aikaiset rantatasot pohjanmaalla ovat hyvin lyhytaikaisia nopean vedenlaskun takia ja samasta syystä ranta-asuinpaikatkin ovat lyhytaikaisia, jolloin niillä on vain suhteellisen vähän löytöjä ja heikot kulttuurikerrokset. Alueen itäosan noin 120 m mpy. tasolla olevien alueiden suhteen sen sijaan korkeuden puolesta varhaiskivikautisten muinaisjäännösten esiintyminen olisi mahdollisempaa, mutta tällä alueella maaperän (kivikkoista moreenia, soista maaperää) ja muun topografian perusteella kivikautisten muinaisjäännösten esiintyminen vaikuttaa erittäin epätodennäköiseltä. Kivikautta myöhempien esihistoriallisten, ainakin paikalliseen asutukseen pohjautuvien, muinaisjäännösten esiintyminen alueella on edellistäkin epätodennäköisempää. Pronssi- ja rautakaudella meri oli vetäytynyt jo kymmeniä kilometrejä länteen ja seitsemisen kilometriä itään sijaitseva Kauhajoki oli jo uurtunut nykyiseen uomaansa. Tutkimusalueen kohdalta ei kulje vesi- tai maakulkureittejä, jotka olisivat mahdollistaneet alueen aktiivista käyttöä.

Alueella ei myöskään näytä olevan varhaiseen viljelyyn sopivia kohtia, mitä osoittaa se seikka, että historiallisissa kartoissa (mm. pitäjänkartta 1840-l) alueella ei ole peltoja. Historiallisilla kartoilla tutkimusalue on kaiken kaikkiaan asumaton, muitakaan hyötykäyttöön viittaavia kohteita kuten myllyjä tai teitä ei alueella historiallisen ajan lähdeaineistossa ole

Ennen maastotöitä alue tutkittiin laserkeilausaineiston avulla maanpinnalle näkyvien muinaisjäännösten havaitsemiseksi. Inventoinnin maastotyö tehtiin kahden arkeologin voimin Arkeologit kulkivat samoilla alueilla, mutta osin omia reittejään. Tavoitteena oli saada kattava otos alueen muinaisjäännöksistä. Alueelta tunnettiin aiemmin yksi kiinteä muinaisjäännös; röykkiökohde Lehtivuori (Mj-tunnus: 301010018). Oletus oli, että alueelta saattaisi löytyä tervanpoltoon liittyviä muinaisjäännöksiä, muiden muinaisjäännösten löytyminen alueelta vaikutti lähtökohtaisesti epätodennäköiseltä alueen topografian sekä historiallisen kartta-aineiston perusteella.

Alueen metsäautotiet ajettiin läpi ja maaston vaikuttaessa suotuisalta muinaisjäännösten löytämiselle, tutkittiin lähimaastoa jalkaisin ja maastohavaintojen perusteella myös kauemmaksi kävellen. Lisäksi tutkittiin maastoja joissa lidar aineiston perusteella vaikutti sijaitsevan mielenkiintoinen kohde. Kohde numero 1 (röykkiökohde Lehtivuori: Mj-tunnus: 301010018) oli tiedossa Museoviraston rekisteriportaalin perusteella. Kohde numero 2 oli peruskartalle merkitty tervahauta, joka näkyi myös lidar-aineistossa. Kohde numero 3 oli lidar-aineistossa näkynyt tervahaudalta vaikuttanut kohde, joka myös osoittautui sellaiseksi. Kohde 4 (tervahauta ja kaksi kiukaansijaa) taas löytyivät inventoijien topografiaan perustuvan päättelyn perusteella – lidar-aineistossa kyseistä tervahautaa ei ollut havaittavissa.

Tulos

Suunnitellun tuulipuiston alueen muinaisjäännösinventoinnissa tarkastettu ennestään tunnettu kiinteä muinaisjäännös ajoittamaton kivirakenne Lehtivuori (Mj-tunnus: 301010018) tulkittiin tervapirtin kiukaaksi viereltä löytyneen tervahaudan jäännöksen perusteella.

Kokonaisuudessaan inventoinnissa löydettiin neljä ennestään tuntematonta kiinteää muinaisjäännöstä, jotka kaikki olivat tervahautoja. Lehtivuori (Mj-tunnus: 301010018), tässä raportissa kohde numero 1, Hosiaisharju (2), Järvitupa (3) ja Hautaluoma (4). Kahdella kohteista havaittiin tervahaudan lisäksi myös tervapirtin kiukaan jäännöksiä. Kohteessa Lehtivuori (1) oli yhdet perustukset ja kohteessa Hautaluoma (4) havaittiin kahdet kiukaan jäännökset.

Turussa 29.8.2013

Antti Bilund
Timo Sepänmaa

Summary

Before the field research one protected site was already known to be situated in the area: an undefined cairn. This cairn proved to be the remains of a stove, probably in the vanished hut of tar burners. Nearby was found a tar pit. In all, four solid ancient remains that are protected by the Antiquities Act, were noticed in the area. They are all tar pits. Nearby two tar pits were noticed remains of a stove, build out of natural stones.

Muinaisjäännökset

Ancient sites and remains, protected by the law

KURIKKA 1 LEHTIVUORI

Mjtunnus: 301010018

Rauh. lk 2

Laji: Kiinteä muinaisjäännös

Mj.tyyppi: Tervahauta (tar pit and remains of a tar hut stove)

Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 6954 687 E: 256 156 Z: 165

X: 6949 837 Y: 2409 962

P: 6957 604 I: 3256 229

Tutkijat: Tellervo Lahti 1992 tarkastus, Vesa Laulumaa 2001 inventointi, Bilund & Sepänmaa 2013 inventointi.

Sijainti: Sijaitsee 8,7 km Kurikan kirkosta länsiluoteeseen, Lehtivuoren länsirinteellä, Lehtinevan itäpuolella, tien länsilaidalla, sähkölinjan heti koillispuolella.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Röykkiö sijaitsee Lehtivuoren länsirinteessä, kosteahkossa sekametsässä, koko noin 2,8 x 2 m, korkeus noin 70 cm. Siinä on keskellä soikeahko 70 cm pitkä kuopanne. Kohde on ainoa tunnettu röykkiö Kurikasta. Sen luonteesta ei kuitenkaan ole varmuutta.

Bilund & Sepänmaa 2013:

Kohde on Museoviraston muinaisjäännösportaalissa röykkiökohteena, jonka luonteesta (ei ole varmuutta). Selvästikään paikan aikaisemmat tarkastajat eivät ole huomanneet vieressä olevaa tervahaudan jäännöstä. Muinaisjäännösportaalissa röykkiö on merkitty 28 m lännemmäksi kuin 2013 inventoinnissa saadut I-koordinaatit, P-koordinaatit kuitenkin ovat täsmälleen samat. Mj-rekisterissä esitettyjen koordinaattien tienoilla ei ole minkäänlaista muinaisjäännöstä, joten aivan ilmeisesti kyseessä on sama kohde. Kohteet sijaitsevat niin tiheässä metsikössä, että GPS-paikantimen tarkkuus saattaa olla huono.

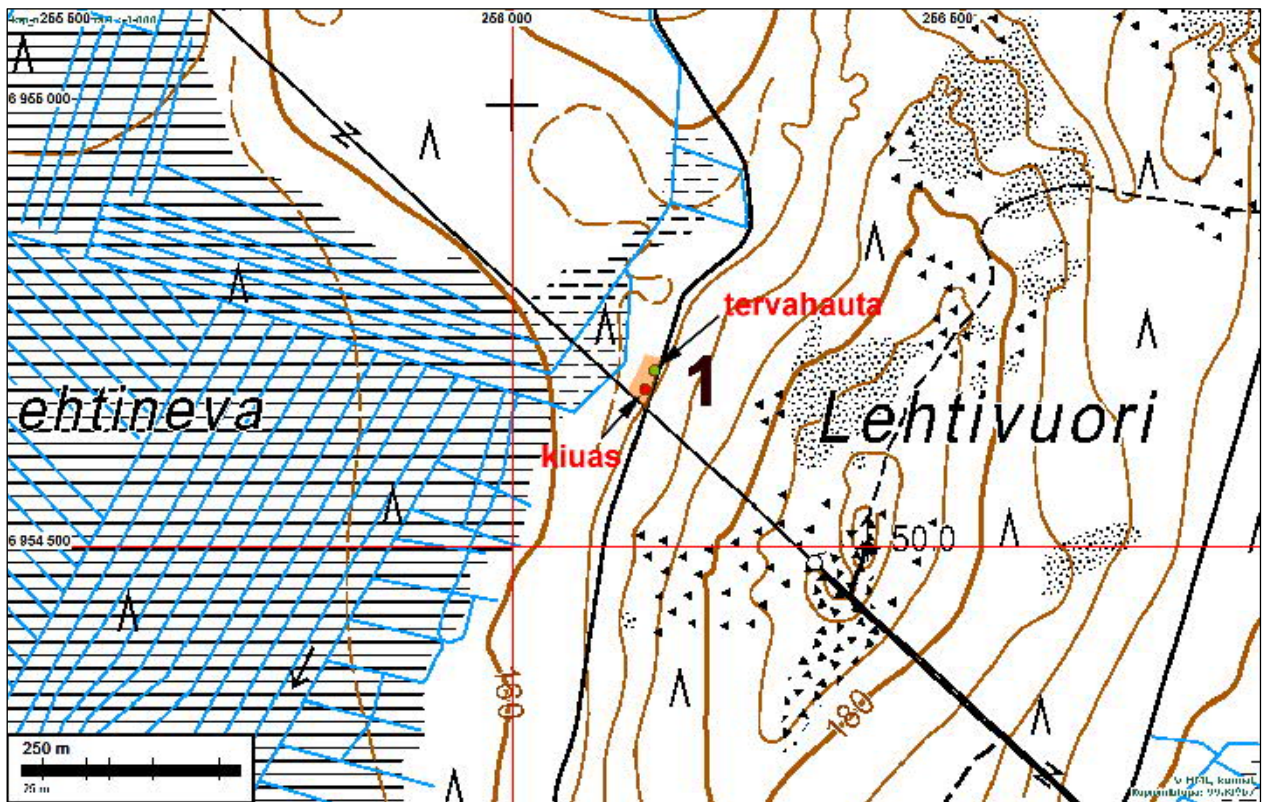
Tervahauta (N 6954 699 E 256 161)

Paikalla on metsäautotien länsipuolisen ojan läntisessä leikkauksessa oleva tervahaudan jäännös, ilmeisesti jotakuinkin puolikas tervahaudasta. Läpimitta ojan leikkauksen kohdalla on 13 m, halssi on länteen, alarinteen suuntaan. Tervahaudan jäännös on erittäin tiheässä kuusivaltaisessa sekametsässä, jossa on tiheä aluskasvillisuus, joten sen hahmottaminen on melko vaikeaa.

Tervapirtin kiukaan jäännökset (N 6954 677 E 256 150)

Tästä noin 20 m etelälounaaseen on suorakaiteen muotoisen, n. 250 x 250 cm laajuisen ja runsaat puoli metriä korkean kiukaan jäännökset. Aivan ilmeisesti kyseessä on tervapirtin kiukaan jäännökset, mutta muita rakenteita pirtistä ei paikalla voinut erottaa.

Maasto paikalla on länteen viettävää rinnettä, hiekkamoreenia. Puusto paikalla on kuusta ja lehtipuita, aluskasvillisuus on rehevää - lehtomaista.

Muinaisjäännösrajaus oranssilla.

Tervahauta N: 6954 699, E: 256 161, Kiukaan jäännös: N: 6954 677, E: 256 150.

Tervahaudan puolikas sijaitsee kuvan keskikohtalla, tieojan leikkauksen vasemmalla puolella. Kuvattu luoteeseen.

Tervapirtin kiuas. Kuvattu kaakkoon.

KURIKKA 2 HOSIAISHARJU

Mjtunnus: (uusi kohde)

Rauh. lk: 2

Laji: Kiinteä muinaisjäännös

Mj.tyyppi: Tervahauta (tar pit)

Ajoitus: Historiallinen

Koordin: N: 6955 823 E: 256 440 Z: 133

X: 6950 984 Y: 2410 192

P: 6958 740 I: 3256 512

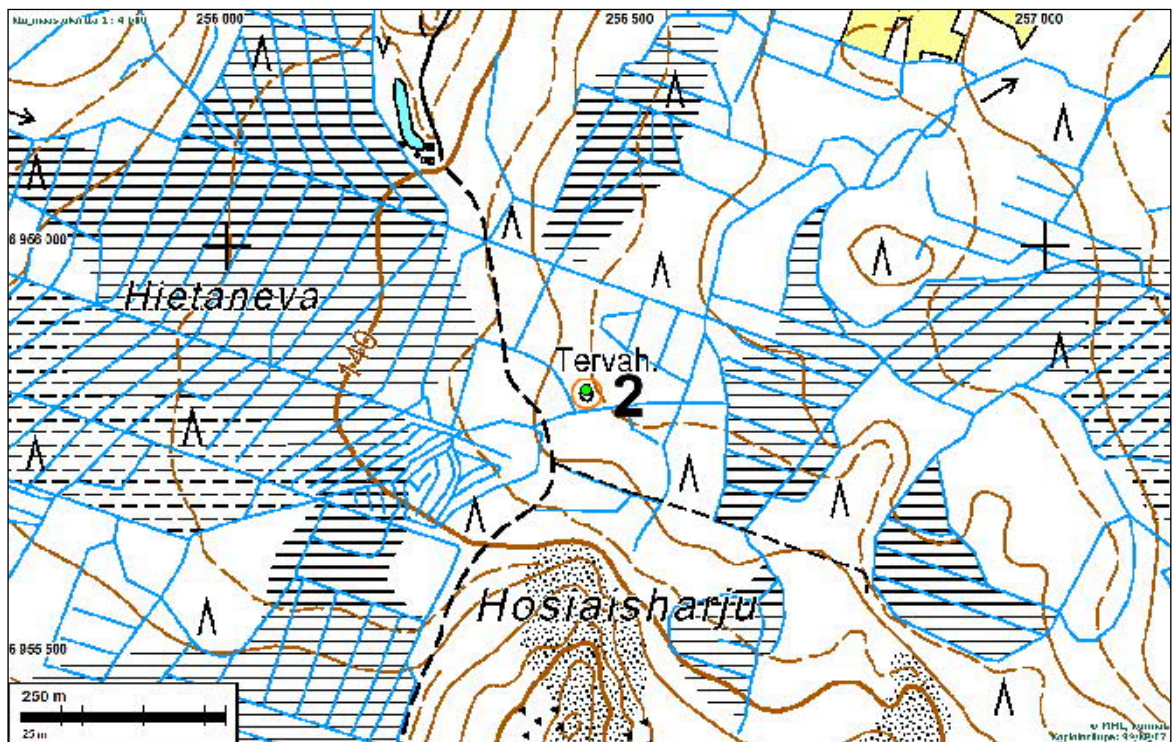
Tutkijat: Bilund & Sepänmaa 2013 inventointi

Sijainti: Sijaitsee Kurikan kirkosta 8,8 km länsiluoteeseen, Hosiaisharjun pohjois- ja Hieta-
nevan itäpuolella, kärrypolusta noin 40 m itään.

Huomiot: Bilund & Sepänmaa 2013:

Paikalla on ojan pohjoispuolisessa loivassa rinteessä ehjä tervahauta, halkaisijaltaan noin 22 m, halssi etelään. Reunavallin päällä on erotettavissa ns. kaksoisvalli eli hautaa on käytetty ainakin kahteen otteeseen. Ympäristö on äestettyä nuorta taimikkoa - etsinnöistä huolimatta jäännöksiä tervapirtistä ei löydetty.

Tervahaudan ympäristö on nuorta mäntytaimikkoa, tervahaudan kohdalle on jätetty suojapuumetsikkö, pääasiassa kuusta. Maaperä paikalla on hiekkaa. Kohde on merkitty peruskartalle.

Tervahautaa. Keskeltä vasemmalle halssi. Kuvattu etelään.

KURIKKA 3 JÄRVITUPA

Mjtunnus: (uusi kohde)

Rauh. Lk: 2

Laji: Kiinteä muinaisjäännös

Mj.tyyppi: Tervahauta (tar pit)

Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 6952 738 E: 256 048

X: 6947 885 Y: 2409 944

P: 6955 654 I: 3256 120

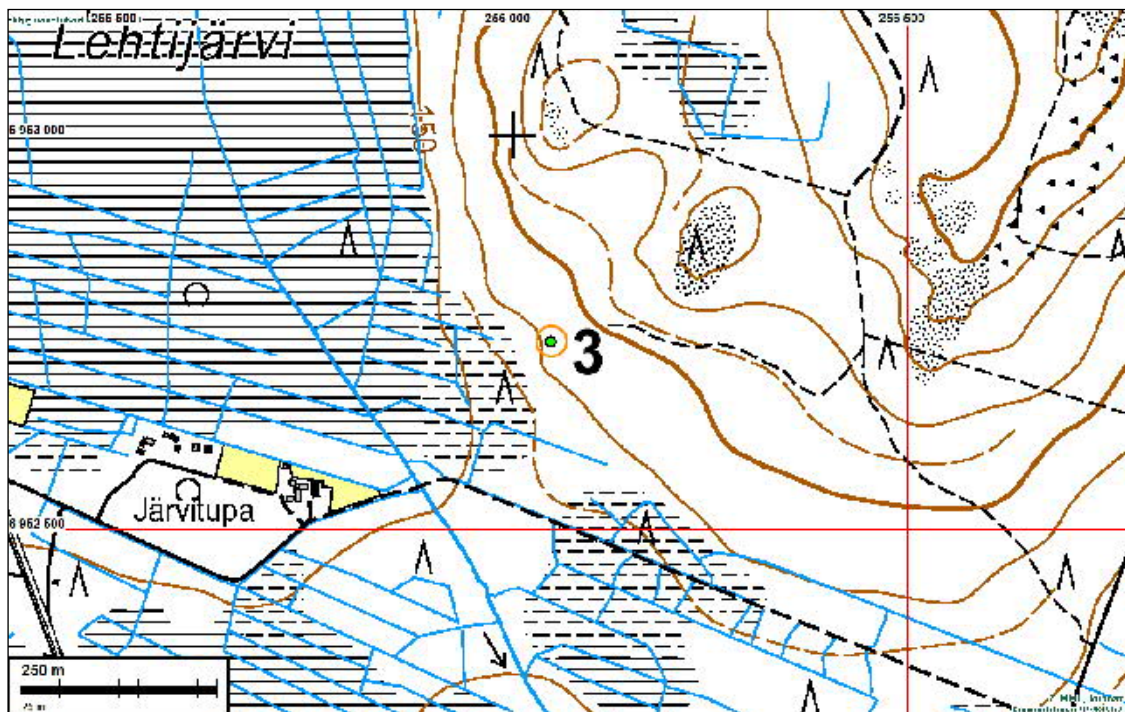
Tutkijat: Bilund & Sepänmaa 2013 inventointi

Sijainti: Sijaitsee 8,4 km Kurikan kirkosta länsiluoteeseen, Pikku Lehtivuoren lounaisrinteellä, Järvituvan talosta 360 m koilliseen.

Huomiot: Bilund & Sepänmaa 2013:

Paikalla on tervahauta loivasti länteen laskevalla rinteellä olevalla matalalla kumpareella. Haudan läpimitta on vallin laen ulkoreunalta mitaten noin 15 m. Haudan syvyys on arviolta 1,3 m, ja reunoilla oleva valli on matala. Halssi on alarinteen puolella lännessä. Halssikaivannon pohjalla on lähde, ja halssista länsilounaaseen onkin kaivettu matala oja ilmeisesti veden pois johtamiseksi. Varsinaista hautaa ympäröi muilla suunnilla paitsi alarinteen puolella lännessä yhtenäinen, jokseenkin säännöllisen ympyrämäinen oja, jonka leveys on noin 1 m ja syvyys noin puoli metriä. Oja on ilmeisesti ollut tarpeen, koska ylärinteen puolella idässä haudan reuna ei ole ympäröivää maan pintaa ylempänä. Oja mukaan luettuna muinaisjäännöksen halkaisija on noin 30 m. Tervahaudan ympäristöä tutkittiin tervapirtin jäännösten tai muiden muinaisjäännösten löytämiseksi, mutta näitä ei havaittu. 20-30 m haudasta itään havaittiin epämääräisiä, noin puoli metriä syviä, melko jyrkkäreunaisia kuoppia, jotka kuitenkin tulkittiin maa-aineksen otossa syntyneiksi.

Paikalla on tehty metsätöitä ennen inventointia, mutta tervahauta ei ole niissä vahingoittunut. Tervahautaa ympäröivä oja on kuitenkin osittain täyttynyt risuilla ja oksilla

Tervahauta kuvattuna etelään.

Tervahautaa ympäröivää ojaa haudan eteläpuolella. Itse hautakuoppa kuvan keskustasta oikealle. Kuvattu länteen.

KURIKKA 4 HAUTALUOMA

Mjtunnus: (uusi kohde)

Laji: Kiinteä muinaisjäännös

Mj.tyyppi: Tervahauta (tar pit and remains of a tar hut stove)

Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 6952 947 E: 257 270 Z: 135

X: 6948 151 Y: 2411 155

P: 6955 863 I: 3257 343

Tutkijat: Bilund & Sepänmaa 2013 inventointi

Sijainti: Sijaitsee 7,3 km Kurikan kirkosta länsiluoteeseen, Pikku Lehtivuoren itärinteellä, 280 m Hautaluoma-nimisestä purosta länteen, metsäautotien itäpuolella.

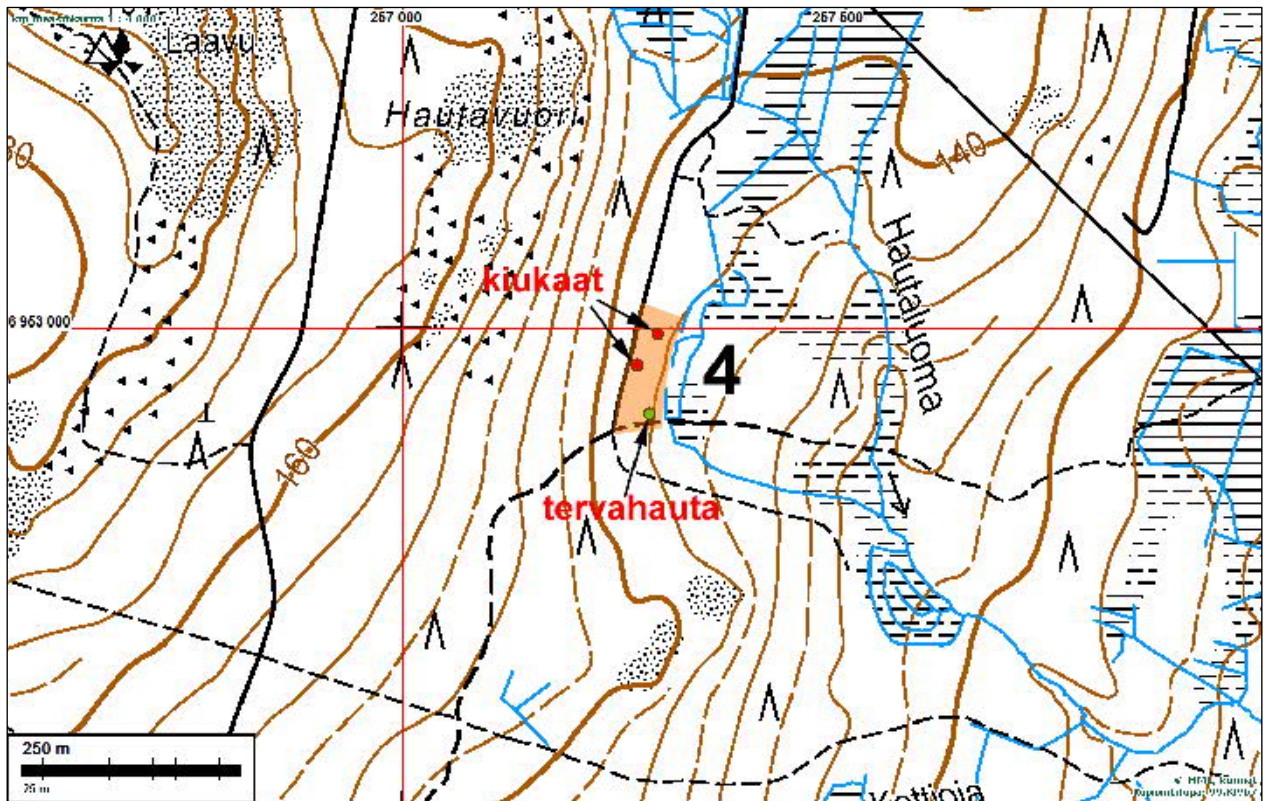
Huomiot: Bilund & Sepänmaa 2013:

Kohde sijaitsee Hautavuoren ylempää kivisen ja kallioisen itärinteen juurella, loivasti itään laskevalla kivettömällä hiekkakankaalla. Kankaalla etelään kulkevan metsäautotien itäpuolella on noin 150 m matkalla 30 m leveä tasanne, joka idässä rajautuu 2-3 m korkeaan, jyrkkään, suolle laskevaan törmään. Törmän alla suon reunassa on lähteitä. Pohjoisessa ja etelässä maaperä muuttuu kivisemmäksi moreeniksi, ja rinne laskee tasaisemmin. Törmän päällä tasanteella ja myös tien länsipuolella maasto on yleensä ehjää, ja alueella kasvaa havupuuvältaista metsää. Pohjoisessa törmän päällä on kuitenkin tiheää taimikkoa ja pensaikkoa. Tämä alue on muokattu voimakkaasti äestämällä.

Törmän reunan ja tien välissä havaittiin tervahauta ja kaksi kiukaan jäännöstä. Tervahauta sijaitsee eteläisimpänä, aivan törmän reunalla suolle laskeutuvan traktoritien pohjoispuolella (N 6952903 E 257280). Haudan läpimitta on noin 13 m, ja syvyys 1,5 m. Halssi on idässä, jyrkässä törmässä.

Tervahaudasta noin 50 m pohjoisluoteeseen (N 6952958 E 257266), aivan metsäautotien vieressä, sen itäpuolella, havaittiin kiukaan jäännös. Sen läpimitta on noin 2 m ja korkeus muutamia kymmeniä senttimetrejä. Kairaamalla kivien välissä havaittiin nokimaata. Kiuasröykkiö näyttää ehjältä. Sen koillispuolella havaittiin parin metrin läpimittainen matala painanne, joka saattaa liittyä paikalla olleeseen rakennukseen.

Toinen kiukaan jäännös havaittiin edellisestä noin 40 m koilliseen (N 6952993 E 257289). Se sijaitsee melko lähellä törmän reunaa, noin 10 m päässä siitä. Paikalla kasvoi inventoinnin aikana tiheää kuusentaimikkoa ja pensaikkoa, joiden vuoksi havainto-olosuhteet olivat huonot. Alue on metsänuudistamisen yhteydessä äestetty, ja kiukaan jäännöksen länsiosan läpi kulkee pohjoisesta etelään äestysvako. Kiukaan länsiosan kiveys on siten levinnyt ympäristöön muutaman metrin säteelle. Äestysvaon itäreunalle muodostuneessa kiuasröykkiön poikkileikkauksessa on palaneita kiviä ja nokista maata. Selviä palamisen merkkejä näkyy myös monissa hajalleen joutuneissa kivissä. Kiukaan itäosassa kasvaa tiheäokainen nuori kuusi ja sen itäpuolella useita nuoria koivuja ja lehtipuupensaikkoa. Sikäli kuin näiden joukosta voi havaita, röykkiön itäosa näyttää säilyneen ehjänä. Sen suurin läpimitta on 1,5-2 m. Maanmuokkauksen vuoksi on vaikeaa päätellä minkälaiseen rakennukseen kiuas on liittynyt. Kiukaan länsi- ja luoteispuolella näyttäisi olevan noin kahden metrin läpimittainen matala painanne. Sen länsipuolella on ehkä pohjois-etelä-suuntainen seinän perustus (maasta ja ehkä myös kivistä muodostuva penkkimäinen tasanne). Kiukaasta pohjoiseen on noin 40 cm läpimittainen, 20 cm korkea, yläpinnalta tasainen kivi, joka sopisi rakennuksen nurkkakiveksi. Jos edellä mainitut rakenteet kuuluvat rakennukseen, se olisi voinut olla noin 5 m x 5 m kokoinen. Kiuas olisi tällöin ollut sen kaakkoiskulmassa.

Muinaisjäännösrajaus oranssilla.

Tervahauta on tiheän nuoren metsän peitossa kuvan keskellä. Sen takana näkyy avoimempaa valoisaa metsää. Tervahaudan halssikaivannon reuna näkyy kuvan oikeassa alakulmassa. Kuvattu länteen

Pohjoisempi kiuas sijaitsee tiheikössä. Etualalla on kiukaan äestyksessä rikkoutuneen länsiosan kiveystä. Taaempana kuusen juurella näkyy tummana nokimaata ja palanutta kiveä sisältävä kiuasröykkiön poikkileikkaus. Kuusen rungon takainen osa on säilynyt ilmeisesti ehjänä. Kuvattu itään.

Eteläisempi kiuas tieojan
oikealla puolella katajan alla.

Kurikka Rasakangas Tuulipuiston hankealueen muinaisjäännösinventointi 2013

Antti Bilund
Timo Sepänmaa

Tilaaaja: Rasakangas Wind Farm Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartat	3
Lähtötiedot	4
Inventointi	4
Tulos	5
Summary	5
Muinaisjäännöstiedot	5
KURIKKA 1 ROURUNKANGAS	5
KURIKKA 2 EFRAIMINPALO	7
KURIKKA 3 KRAKIPUSKANMÄKI	9
KURIKKA 4 VÄÄRÄSUUNMÄKI	9

Kansikuva: Efraiminpalon tervahauta kuvattuna itään.

Perustiedot

Alue: Inventointialue sijaitsee Kurikan keskustasta noin 16 -18 km länsiluoteeseen ja Jurvan keskustasta 5 – 7 km itäkaakkoon, Kurikka-Jurva tien eteläpuolella olevien Rasakankaan ja Rourunkankaan alueella ja ympäristössä.

Tarkoitus: Suorittaa muinaisjäännösinventointi suunnitellun tuulivoimapuiston alueella. Tarkastaa tunnettu muinaisjäännös, sekä etsiä ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä.

Työaika: 3-4.7.2013

Kustantaja Rasakangas Wind Farm Oy

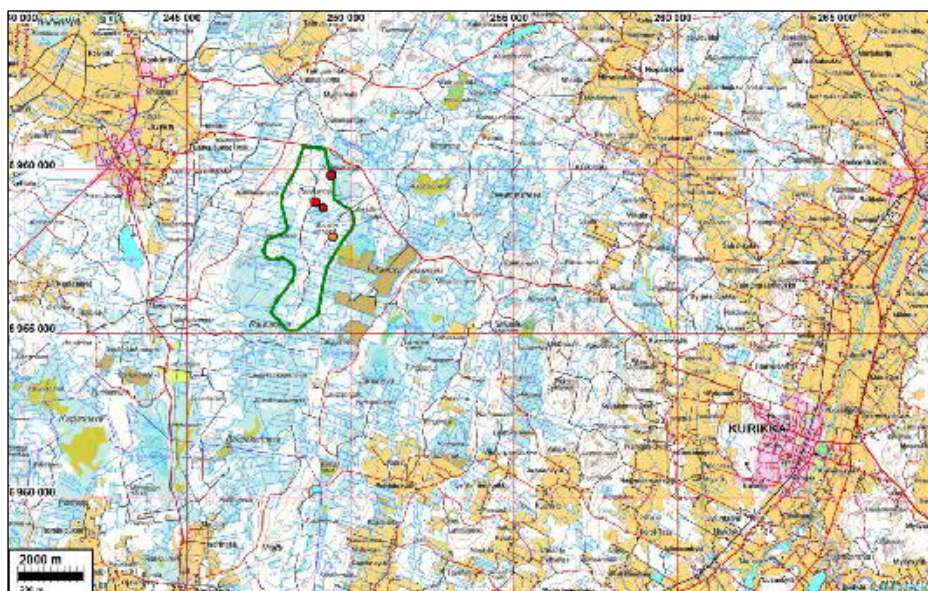
Aikaisemmat tutkimukset: Aarre Äystö 1999 tarkastus (Rourunkankaalla).

Tekijät: Mikroliitti Oy; Antti Bilund ja Timo Sepänmaa

Tulokset: Alueelta tunnettiin ennestään yksi kiinteä muinaisjäännös: ryssänuuni Rourunkangas (Mj-tunnus: 301010018). Inventoinnissa kohdetta ei paikallistettu. Muinaisjäännösrekisterissä määriteltujen koordinaattien kohdalla, eikä 150 m säteellä siitä löytynyt mitään muinaisjäännöstä. Inventoinnissa löydettiin kolme ennestään tuntematonta kiinteää muinaisjäännöstä: Efraiminpalo (2), Krakipuskanmäki (3) ja Vääräsuunmäki (4). Kohteessa Vääräsuunmäki oli tervahaudan lisäksi tervapirtin kiukaan jäännökset.

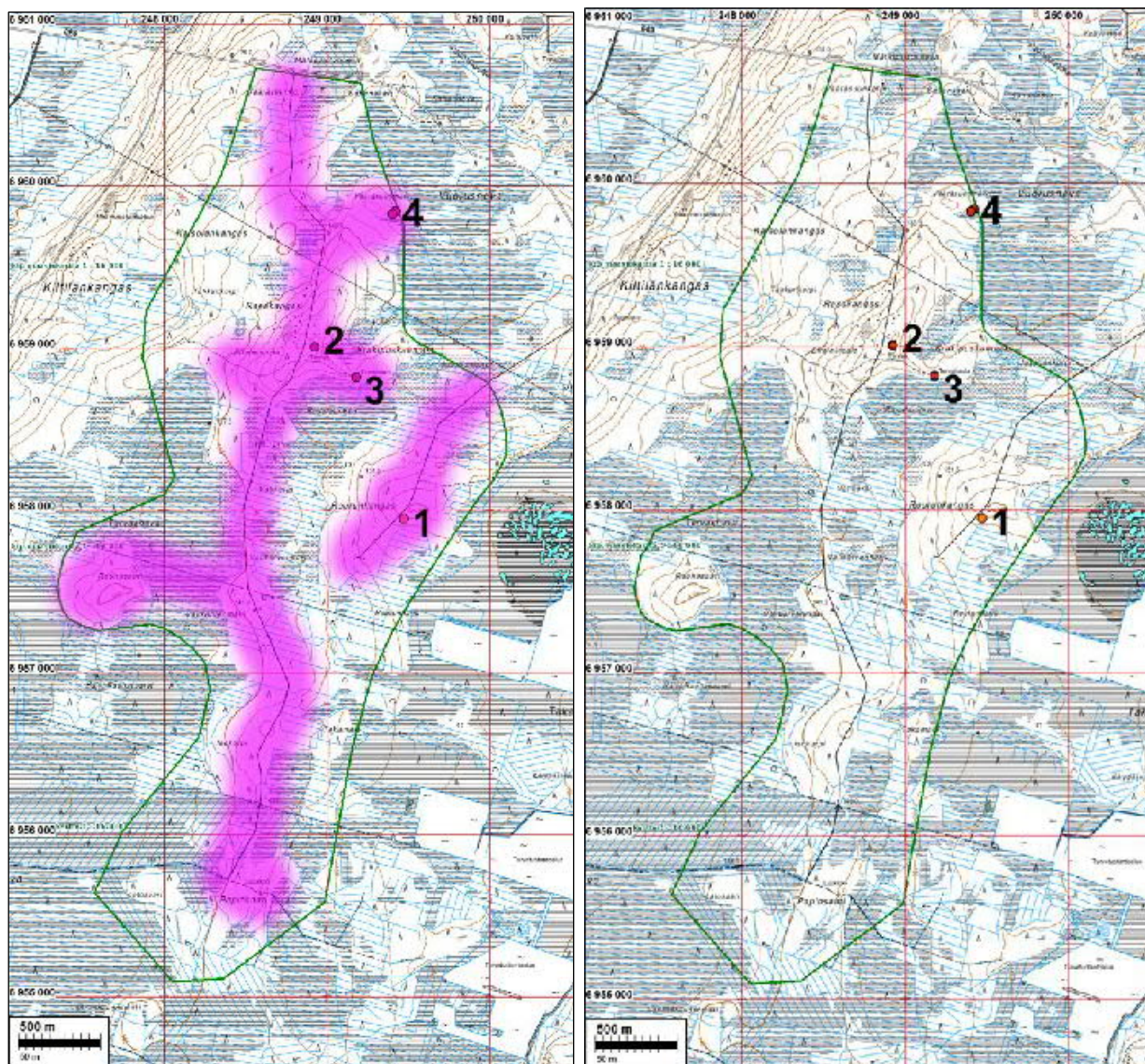
Tutkimusalue rajattu vihreällä. Muinaisjäännökset punaisilla pisteillä. Oranssilla Rourunkangas muinaisj. rekisterin mukaan. Paikalla ei havaittu mitään.

Protected sites as red balls (tar pits), orange ball is deleted site – not protected.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa (Euref). Kohdekuvauksissa koordinaatit N ja E. XY koordinaatit KKJ ja PI koordinaatit YKJ. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta keväällä 2013. Kohdenumerot ovat epävirallisia vain tätä raporttia varten. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat digitaalisiä. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaajat: Antti Bilund. ja Timo Sepänmaa.

Yleiskartat

Tutkimusalue on rajattu vihreällä, tarkemmin läpikäydyt alueet on merkitty sinipunaisella. Inventoinnissa löydetty muinaisjäännökset on merkitty punaisilla pisteillä ja numeroin 2-4. Muinaisjäännösrekisterissä ilmoitettu kiinteä muinaisjäännös Rourunkangas (Mj-tunnus: 301010018) on merkitty kartalle oranssilla pisteellä (1). Kohdetta ei paikallistettu inventoinnissa.

Protected sites as red balls (tar pits and stove remains), investigated areas as solid magenta. Site number 1 is not protected – site was not found.

Lähtötiedot

Rasakangas Wind Farm Oy on suunnittelemassa yhdeksän tuulivoimalan käsittävää tuulivoimapuistoa Kurikan Rasakankaan alueelle. Rasakangas Wind Farm Oy tilaisi suunnitellun tuulivoimapuiston muinaisjäännösinventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Maastotutkimuksen suorittivat Antti Bilundi ja Timo Sepänmaa heinäkuun alussa v. 2013 tutkimuksen kannalta hyvissä olosuhteissa.

Inventoitavalta alueelta tunnettiin ennestään yksi muinaisjäännösrekisterissä mainittu kiinteä muinaisjäännös; ryssänuuniksi määritelty kivirakenne Rourunkangas (Mj-tunnus: 301010018). Kohde on tarkastettu Aarre Äystön toimesta vuonna 1999. Kohdetta ei löytynyt tässä inventoinnissa.

Inventointi

Inventointialue sijaitsee entisen Jurvan alueella, Kurikan keskustasta noin 16 -18 km länsiluoteeseen ja Jurvan keskustasta 5 – 7 km itäkaakkoon, Kurikka – Jurva –tien (689) eteläpuolella olevien Rasakankaan ja Rourunkankaan alueella ja ympäristössä. Alue on pohjois-etelä – suunnassa noin 5,6 km ja länsi – itä –suunnassa noin 2,6 km pituinen. Alue on loivasti kumpuilevaa pääasiassa länteen viettävää moreeni- ja suomaastoa. Alueen korkeustasot ovat alimmillaan noin 132 m mpy tasolla alueen länsi- ja pohjoisosissa, alueen itä ja kaakkoisosissa alimmillaan noin 148 - 155 m mpy. Alueen korkein kohta on Rourunkankaalla, jonka laki kohoaa hieman yli 160 m mpy korkeustasolle.

Kaiken kaikkiaan alue on liian korkeaa sijaitsevien ja löydettyjen rantasidonnaisten (kivikautisten) muinaisjäännösten löytämiselle ja esiintymiselle kohtuullisella todennäköisyydellä. Alue on varhaisesta Ancylusjärvestä melko nopeasti paljastunutta maata, jollaiselta inventoijien kokemusten perusteella muinaisjäännösten löytyminen peitteisestä maastosta koekuoppia tekemällä on hyvin epätodennäköistä. Vesi on Ancylusjärvestä laskenut nopeasti ja rantatasot ovat lyhytaikaisia. Kivikautta myöhempien esihistoriallisten, ainakin paikalliseen asutukseen pohjautuvien muinaisjäännösten, esiintyminen alueella on edellistäkin epätodennäköisempää. Pronssi- ja rautakaudella meri oli vetäytynyt jo kymmeniä kilometrejä länteen. Tutkimusalueen kohdalta ei kulje vesi- tai maakulkureittejä, jotka olisivat mahdollistaneet alueen aktiivista käyttöä. Alueella ei myöskään näytä olevan varhaiseen viljelyyn sopivia kohtia, mitä osoittaa se seikka, että historiallisissa kartoissa ja muissa lähteissä alueelle ei ole merkitty peltöjä (mm. Pitäjänkarta 1840-l). Historiallisilla kartoilla tutkimusalue on kaiken kaikkiaan asumaton, muitakaan hyötykäyttöön viittaavia kohteita kuten myllyjä tai teitä ei alueella historiallisen ajan lähdeaineistossa ole.

Ennen maastotöitä alue tutkittiin laserkeilaus- eli lidar-aineiston avulla maanpinnalle näkyvien muinaisjäännösten havaitsemiseksi. Inventoinnin maastotyö tehtiin kahden arkeologin voimin kahden päivän aikana. Arkeologit kulkivat samoilla alueilla, mutta osin omia reittejään. Tavoitteena oli saada kattava otos alueen muinaisjäännöksistä. Alueelta tunnettiin aiemmin yksi kiinteä muinaisjäännös (kohde 1). Oletus oli, että alueelta saattaisi löytyä pääasiassa tervan- ja hiilenpolttoon liittyviä muinaisjäännöksiä. Muiden muinaisjäännösten löytyminen alueelta vaikutti lähtökohtaisesti epätodennäköiseltä alueen topografian sekä käytettävissä olleen historiallisen kartta-aineiston perusteella.

Alueen metsäautotiet ajettiin läpi ja aina maastotilanteen siltä vaikuttaessa tutkittiin lähimaastoa jalkaisin ja edelleen laajemmin. Lidar-aineistosta havaittuja mielenkiintoisia maastonkohtia tarkastettiin kaikkialla. Mainittakoon, että kohteeseen numero 1 Rourukangas (Mjtunnus:

175010061) mentiin muinaisjäännösrekisterin tietojen perusteella. Kohteet n:o 2 ja 3 taas olivat peruskartalle merkittyjä tervahautoja, jotka näkyivät myös lidar-aineistossa. Kohde 4 oli lidar-aineistossa näkynyt tervahaudalta vaikuttanut kohde, joka myös osoittautui sellaiseksi.

Tulos

Inventoitavalla alueelta tunnettiin ennestään yksi kiinteä muinaisjäännös (raportissa nro 1) ajoittamaton kivirakenne, mahdollinen ryssänuuni Rourunkangas (Mjtunnus: 175010061). Kohdetta ei paikallistettu inventoinnissa muinaisjäännösrekisterissä ilmoitettujen koordinaattitietojen perusteella. Ilmoitetun koordinaattipisteen lähiympäristö tarkasteltiin perusteellisesti noin 150 metrin sääteellä havaitsematta mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Todennäköisesti kohteen sijaintitiedot ovat muinaisjäännösrekisterissä virheelliset. Kohde ehdotetaan poistettavaksi rekisteristä näillä paikkatiedoilla.

Inventoinnissa löydettiin kolme ennestään tuntematonta kiinteää muinaisjäännöstä. Efraiminpaalo (2), Krakipuskanmäki (3) ja Vääräsuunmäki (4). Kaikki uudet kohteet olivat tervahautoja, kohteista yhdellä Vääräsuunmäellä havaittiin lisäksi tervapirtin kiukaan jäännökset.

Turussa 29.8.2013

Antti Bilund
Timo Sepänmaa

Summary

Before the field research one protected site was already known to be situated in the area: a so called "ryssänuuni, "Russians oven". This site was not found at all. Probably the original location data of the site is false. In all, three solid ancient remains that are protected by the Antiquities Act, were noticed in the area. They are all tar pits. Nearby one tar pit were noticed remains of a stove, build out of natural stones.

Muinaisjäännökset

KURIKKA 1 ROURUNKANGAS

Mjtunnus: 175010061
Rauh.lk: 0 muinaisjäännöstä ei paikalla ole (not protected site – site do not exist)

Laji: Kiinteä muinaisjäännös -> ehdotetaan muinaisjäännösstatuksen poistamista.
Mj.tyyppi: Kivirakenne/Ryssänuunit
Ajoitus: Historiallinen

Koordin: N: 6957 950 E: 249 475 Z: 155
P: 6960 868 I: 3249 545

Tutkijat: Aarre Äystö 1999 tarkastus

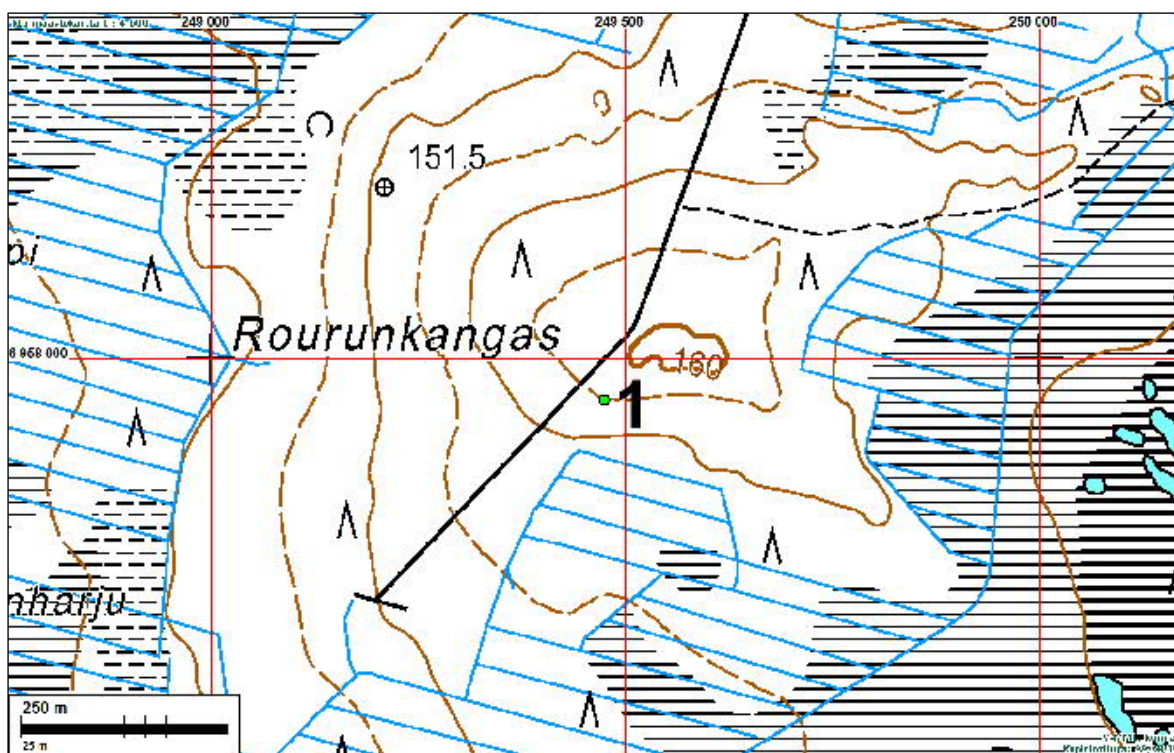
Sijainti: Jurvan kirkosta vajaat 7 km itäkaakkoon.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Rourunkankaalla, laajojen suoalueiden pohjoispuolisella metsämaalla on kivistä holvattu, suhteellisen hyväkuntoinen uuni, joka on tullut esiin puunkorjuun jälkeen. Paikalla ei ole ollut mahdollista havaita rakennuksen perustuksia tms. hakkuujätteen ja kasvillisuuden vuoksi. Paikalta pari kilometriä lounaaseen olevalla Rauhassaarella on muistitiedon mukaan ollut pakosauna, jonka perustukset lienevät jotenkin näkyvissä.

Bilund & Sepänmaa 2013

Ilmoitettujen koordinaattien kohtaa ja ympäristöä tutkittiin tarkoin noin 150 m:n säteellä vuoden 2013 inventoinnin yhteydessä. Alueella ei ole ryssänuunia eikä muutakaan muinaisjäännöstä. Todennäköistä on, että Aarre Äystön ilmoittamissa koordinaateissa ja / tai karttamerkinnässä on virhe. **Inventoijien mielestä kohteen muinaisjäännösstatus on syytä purkaa.**

Maasto ilmoitettujen koordinaattien kohdalla ja ympäristössä on etelälounaaseen viettävää moreenirinnettä, puusto pääasiassa mäntyä ja kuusta.

Muinaisjäännösrekisterin osoittama piste Rourunkankaan ryssänuunille.

Maastoa Rourunkankaalla paikalla, jossa ryssänuuni muinaisjäännösrekisterin mukaan sijaitsee. Näkyvyys ja havaintomahdollisuudet ovat hyvät. Kuvattu koilliseen.

Maastoa Rourunkankaalla ilmoitetulta ryssänuunin paikalta alarinteeseen päin. Timo Sepänmaa etsii ryssänuunia. Kuvattu kaakkoon

KURIKKA 2 EFRAIMINPALO

Mjtunnus: (uusi kohde)

Rauh.lk: 2

Laji: Kiinteä muinaisjäännös

Mj.tyyppi: Tervahauta (tar pit)

Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 6959 008 E: 248 924 Z: 153

X: 6953 816 Y: 2402 538

P: 6961 927 I: 3248 994

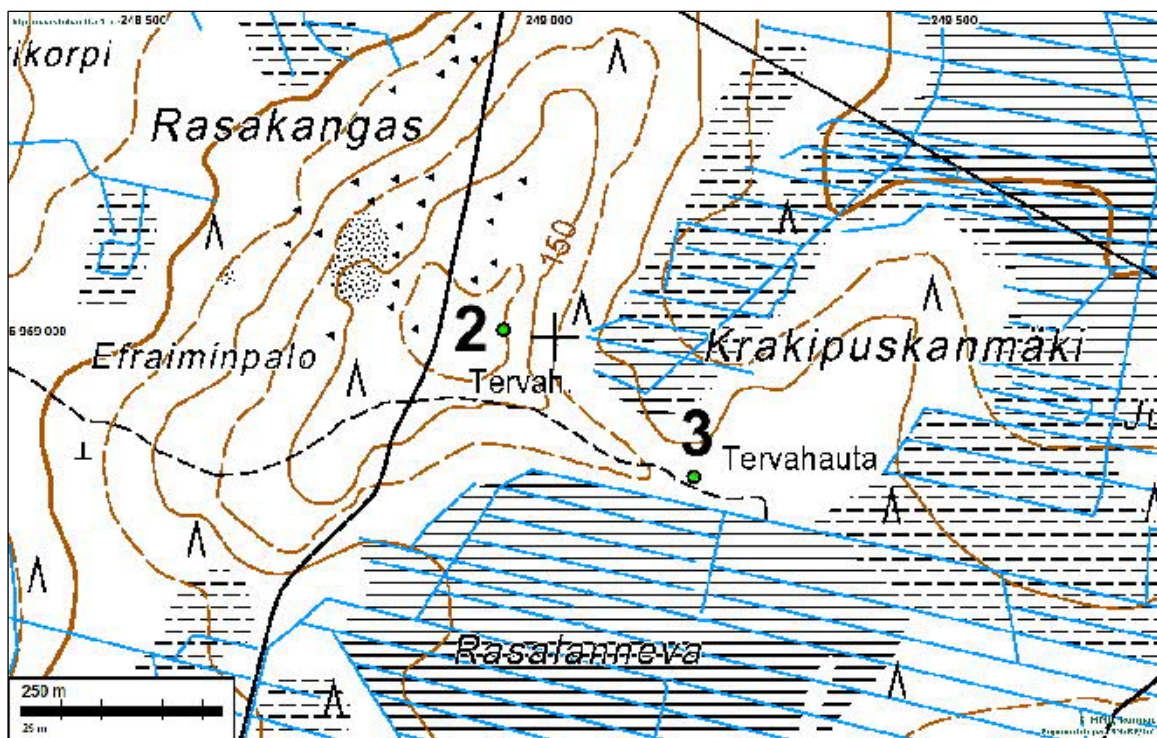
Tutkijat: Bilund & Sepänmaa 2013 inventointi

Sijainti: Sijaitsee Kurikan kirkosta 17,2 km länsiluoteeseen, Rasakankaan lakialueella, metsätiestä noin 50 m itään

Huomiot: Bilund & Sepänmaa 2013:

Tervahauta sijaitsee hiekkamoreenikankaan lakialueen itäreunalla. Itäpuolella rinne laskee jyrkkänä muutaman metrin ennen kuin tasoittuu loivaksi rinteeksi. Haudassa ja ympäristössä kasvaa harvahkoa metsää. Pohjoispuolella noin 10 m päässä kulkee lännestä itään tilan rajaa pitkin traktoritie.

Tervahaudan halkaisija on noin 13 m ja syvyys 2 m. Halssi on idässä. Sen jatkona rinteiden loivemmassa alaosassa on vielä matala ojamainen kuoppa, jonka pituus on noin 5 m lännestä itään, ja leveys pari metriä. Halssin kohdalla on haudan reunan läpi ulottuva syvä ja leveä oja. Koska sen vierellä haudan sisällä, varsinkin halssin pohjoispuolella, näyttää olevan ylimääräistä maata ja kiviä, on oja ilmeisesti tarkoituksellisesti kaivettu. Näiden kaivutöiden vuoksi haudan muoto ei ole säännöllinen.

Tervahauta kuvattuna länteen.
Kuvan oikeassa alakulmassa näkyy halssin kohdalla oleva kaivanto.

KURIKKA 3 KRAKIPUSKANMÄKI

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Rauh.lk: 2

Laji: Kiinteä muinaisjäännös
 Mj.tyyppi: Tervahauta (tar pit)
 Ajoitus: Historiallinen

Koordin: N: 6958 818 E: 249 180 Z: 146
 X: 6953 638 Y: 2402 803
 P: 6961 737 I: 3249 250

Tutkijat: Bilund & Sepänmaa 2013 inventointi

Sijainti: Sijaitsee 17 km Kurikan kirkosta länsiluoteeseen, Rasakankaan kaakkoisosassa olevan Krakipuskanmäen eteläosassa.

Huomiot: Bilund & sepänmaa 2013:
 Paikalla on polun pohjoislaidalla ehjä tervahauta, halkaisijaltaan noin 18 m. Sijaitsee hiekkaharjanteella.

Kartta sivulla: 8

Tervahauta. Kuvattu itään.

KURIKKA 4 VÄÄRÄSUUNMÄKI

Mjtunnus: (uusi kohde)
 Rauh.lk: 2

Laji: Kiinteä muinaisjäännös
 Mj.tyyppi: Tervahauta (tar pit and stove remains)
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 6959 838 E: 249 416 Z: 134
 X: 6954 667 Y: 2402 991
 P: 6962 756 I: 3249 486

Tutkijat: Bilund & Sepänmaa 2013 inventointi

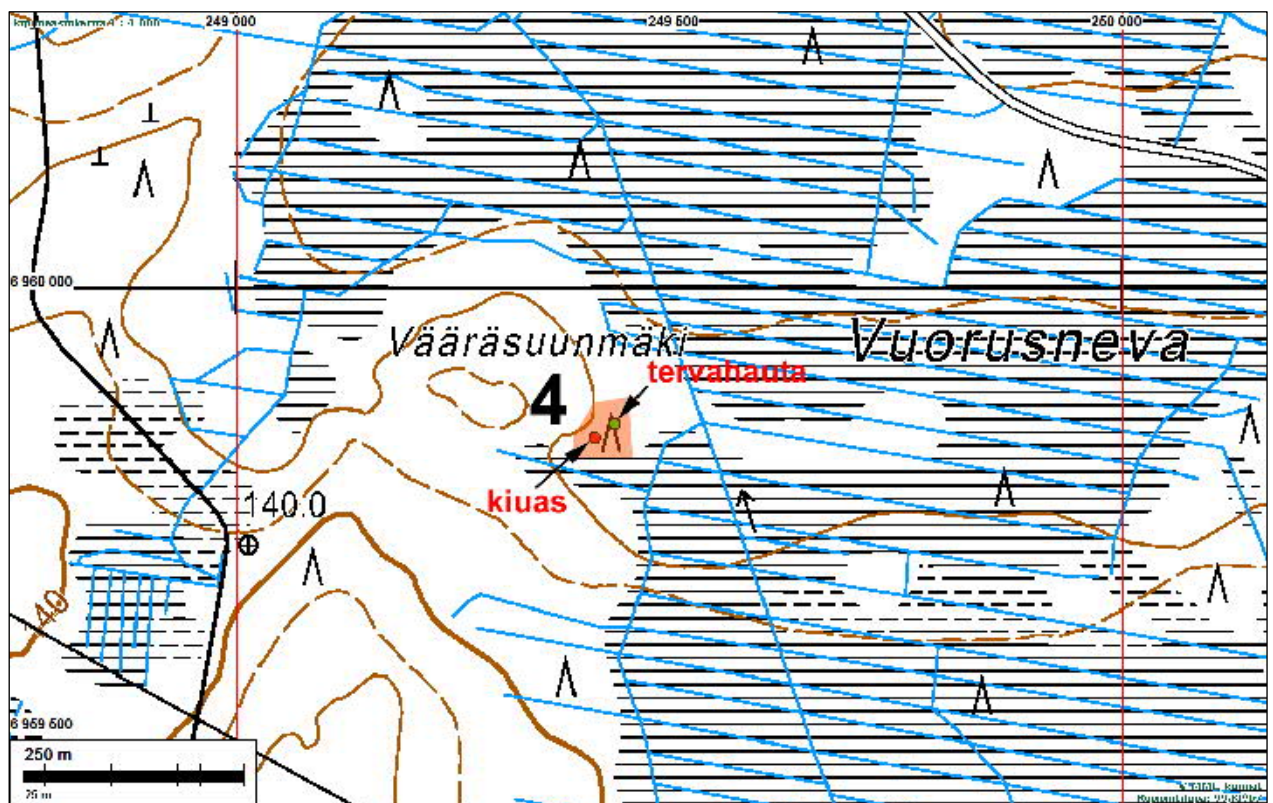
Sijainti: Sijaitsee 17 km Kurikan kirkosta länsiluoteeseen, Vääräsuunmäen kaakkoisosassa, Vuorusnevan länsipuolella

Huomiot: Bilund & Sepänmaa 2013:

Tervahauta sijaitsee loivasti itään laskevalla rinteellä (N 6959846 E 249427). Ympärillä on vanhaa metsää, mutta aivan vieressä pohjoisessa, naapuritilan puolella on nuorta taimikkoa kasvava hakkuuaukea.

Tervahaudan halkaisija on 14-15 m, ja syvyys noin 2 m. Haudan reunoilla on joka puolella ympäröivästä maan pinnasta selvästi kohoavat vallit. Halssi on itäkoillisessa. Sen jatkeena tasamaalla on matala kuoppa.

Tervahaudan reunalta noin 20 m lounaaseen on tervapirtin kiukaan jäännös. Se on kooltaan noin 2 m x 1,5 m. Sen korkeus on noin 50 cm. Röykkiön sisäosissa todettiin kairalla nokimaata. Joillakin kohdin sivuilla on ehkä nähtävissä parin kivikerran korkeudelta alkuperäistä latomusta, mutta kiukaan suun suuntaa tai kiukaan asemaa rakennuksessa ei kuitenkaan voi päätellä. Ympärillä on tiheää nuorta kuusen taimikkoa, joka vaikeuttaa mahdollisten muiden rakennusjäänteiden havaitsemista. Kiukaan päälle on rakennettu koju. Ei ole tiedossa onko röykkiön yläosaa tässä yhteydessä rikottu. Irtokiviä ei kuitenkaan ympäristössä ole mainittavammin näkyvissä.

Tervahauta. Kuvattu itäkoilliseen.

Timo Sepänmaa tutkii kairalla tervapirtin kiukaaksi epäiltyä kiviröykkiötä tervahaudan lounaispuolella. Päälle pystytetty metsästäjän / luontokuvaajan väijyntäkoju.

Teuva, Kurikka Saunamaa tuulipuiston muinaisjäännösinventointi 2013

**Timo Sepänmaa
Timo Jussila**

Tilaaaja: Megatuuli Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartat	3
Inventointi	4
Muinaisjäännökset	7
1 TEUVA VIIATTI E	7
2 TEUVA VIIATTI W	9
Muu kohde	11
3 TEUVA HEIKINMÄKI	11
Liite museoviranomaisille: inventoinnissa tarkastetut alueet:	12

Kansikuva: Sydännevan itäpuolista maastoa

Perustiedot

Alue: Teuvan ja osin Kurikan alueelle sijoittuva Saunamaan tuulipuisto, Teuvan keskustasta n. 20 km itäkoilliseen, Teuvan Norinkylän länsipuolella ja Kurikan Polvenkylän itäpuolella.

Tarkoitus: Selvittää sijaitseeko tuulipuiston alueella ja erityisesti suunnitelluilla turbiinipaikoilla muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä.

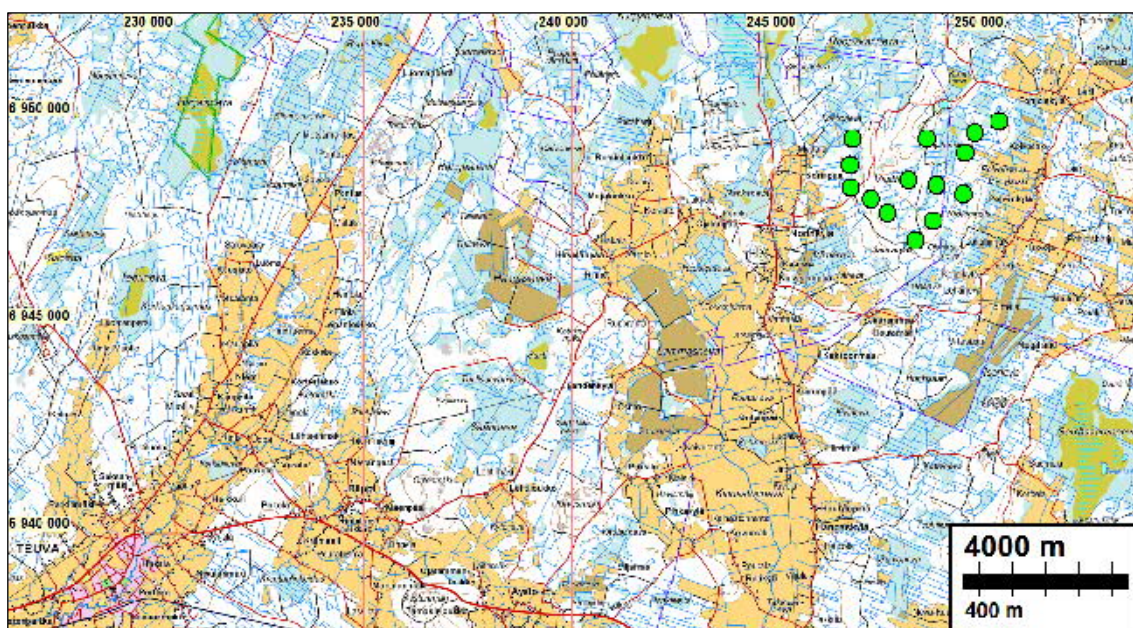
Työaika: lokakuun lopulla v. 2013

Kustantaja: Megatuuli Oy

Aiemmat tutkimukset: Torvinen M, inventointi 1983.

Tekijät: Mikrolitti Oy, Timo Sepänmaa ja Timo Jussila.

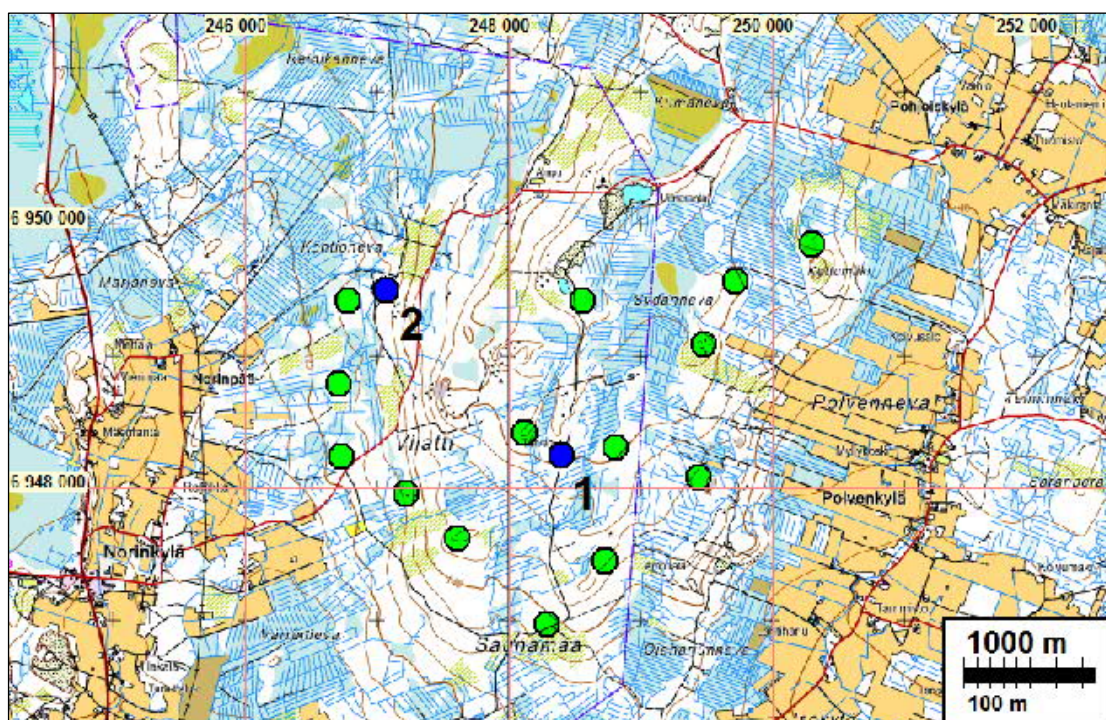
Tulokset: Tutkimusalueelta ei ennestään tunnettu muinaisjäännöksiä mutta sinne sijoittuu yksi muinaisjäännösrekisterissä mainittu muu kohde, jota ei ole olemassa. Inventoinnissa havaittiin alueella kaksi tervahautaa jotka ovat muinaisjäännöksiä.

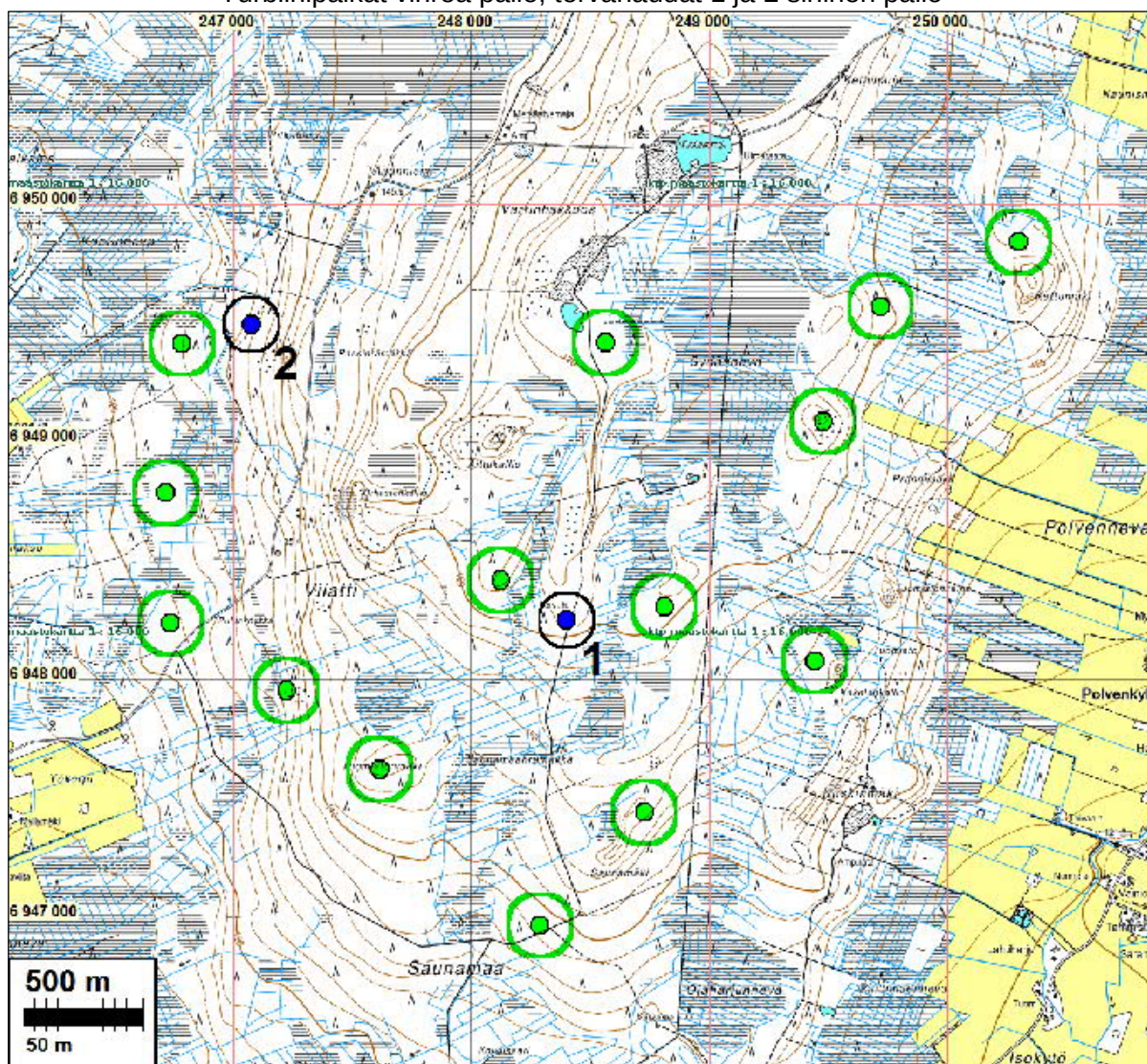
Tuulipuiston turbiinipaikat vihreä pallo

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kohdekuvauksissa myös kkj (xy) ja YKJ (pi) koordinaatit. Karttapohjat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta syksyllä v. 2013 ellei toisin mainittu. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmattunutta. Valokuvat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikrolitti Oy:n serverillä

Yleiskartat

Turbiinipaikat vihreä pallo, tervahaudat 1 ja 2 sininen pallo

Inventointi

Megatuuli Oy suunnittelee 14 tuulivoimalan tuulivoimapuiston perustamista Teuvan-Kurikan Saunamaan ja Viiatin alueelle. Megatuuli Oy tilasi alueen muinaisjäännösinventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Inventoinnin maastotyö tehtiin 29.-31.10.2013 tutkimuksen kannalta hyvissä olosuhteissa.

Alue sijaitsee Teuvan koillisosassa, Kurikan Polvenkylän ja Teuvan Norinkylän välillä olevalla mäkialueella, laaja pohjois-eteläsuuntaisen mäkiharjanteen eteläosassa. Maasto laskee mäen laelta etelään, itään ja länteen.

Koko alue ja rakennettavat maastot sijoittuvat yli 120 m korkeustasoille, 122 – 170 m korkeusvälille. Mäkialue on noussut muinaisesta Itämerestä sen Ancyliusjärvivaiheen alkupuoliskon aikana karkeasti n. 8800-7800 eKr. aikavälillä. Alueen alemmilla korkeustasoilla – karkeasti noin 150 m alapuolisilla tasoilla on periaatteessa mahdollista löytää rantasidonlaisia varhaismesoliittisia asuinpaikkoja. Tuolloin mäkialue on ollut saarena. Kivikauden lopun ja pronssikauden rannat ovat kaukana, joten sen aikaisia hautaröykkiöitä alueella ei voi olla. Historiallisella ajalla mäkialue on ollut takamaata eikä siellä ole ollut asutusta – asutus on sijainnut mäen länsi- ja itäpuoleisissa laaksoissa, mikä varmistettiin 1840-l pitäjäkartoilta. Pitäjänkarttoja tarkempia vanhoja karttoja ei katsottu tarpeelliseksi tutkia.

Kivikautisille asuinpaikoille hyvää maastoa - alle 150 m tasoilla - alueella havaittiin vain mäen kaakkoispuolella Kiiskinmäen alueella, missä alarinteessä on laaja hiekkamaaperäinen alue n. 135-140 m korkeustasoilla. Tämän alueen lähelle ei sijoittunut turbiinipaikkoja ja alue sijaitsee tuulipuistoon nähden sen laitamilla, joten sitä ei nyt tarkemmin tutkittu. Kiiskinmäen länsipuolella, Saunamäen alueella on moreeniharjanne jonka kaakkoisreunamilla on Ancyliusjärven rantatörmäikko. Maaperä siellä on kuitenkin hyvin kivistä. Saunamäen koillisosassa sijaitsevan turbiinipaikan ympäristöön tehtiin koekuoppia, mutta kivikkoisesta moreenista ei saatu havaintoja esihistoriasta. Silmänvaraisesti havainnoituna mitään kivikauteen mahdollisesti liittyviä rakenteita, kuten asumuspainanteita, ei alueella havaittu – maaperä ei ole hyvä kivikautiselle asuinpaikalle tai sellaisen löytämiselle. Kiiskinmäen lisäksi toinen hiekkamaaperäinen ja kivikauden asutukselle sovelisa maasto havaittiin alueen koillisreunamilla, Kettumäen alueella. Hiekkamaaperäinen alue sijoittuu kuitenkin 150-160 m korkeusvälille, joka on kivikauden etsimiselle turhan korkealla. Kettumäen pohjoispuolelle on sijoitettu turbiinipaikka ja sen ympäristöä tutkittiin mm. koekuopittamalla.

Mualla tuulipuiston alueella ei havaittu sellaista maastoa, josta kannattaisi varhaismesoliittista kivikautta lähteä etsimään. Maaperä kaikkialla on hyvin kivikkoista, paikoin louhikkoista, mäkien ja kumpareiden välillä sekä tasanteilla ja mäen juurella myös kosteaa ja soista.

Ennen inventointia tutkittiin laserkeilausaineistosta laadittua maastomallia, josta digitoitiin arkeologin kannalta mielenkiintoisilta vaikuttavia maastonkohtia – kuoppia ja kasoja, joita sitten maastossa tarkastettiin. Maastossa tavattiin myös pari paikallista maanomistajaa, joita haastateltiin mutta heillä ei ollut tiedossa alueella sijaitsevia jo havaittujen tervahautojen lisäksi muita mielenkiintoisia rakenteita. Karttaa tutkimalla tai paikan päällä havaitun maaston perusteella ei alueelta – Kiiskinmäen ja Kettumäen itärinteitä lukuun ottamatta – voi osoittaa mitään osa-aluetta tai maastoa joka olisi muinaisjäännöksille jotain toista alueen maastoa tai aluetta potentiaalisempi (tai vähemmän kelpotonta), mistä muinaisjäännöksiä kannattaisi lähteä suunnitellusti etsimään. Alueella ei siten ole mahdollista tehdä suunnitelmallista ja järkiperaistä muinaisjäännösinventointia sen enempää kuin pyrkiä havaitsemaan mäen alarinteiltä (alle 150 m) kivikautisille asuinpaikoille soveliaita maastoja – vähäkivisiä hiekkamaaperäisiä maastonkohtia muinaisrantatörmien ääriellä. Muinaisrantatörmäikköjä paikannettiin maastohavainnoinnin lisäksi lidar-

aineistosta mutta maaperä näillä alueilla oli kauttaaltaan kivikkoista tai louhikkoista muualla kuin em. Kettumäen ja Kiiskinmäen alarinteiden alueella.

Inventoinnin pääpaino kohdistettiin suunniteltujen turbiinipaikkojen kohdalle ja niiden lähialueelle sekä mahdollisille huoltotielinjoille voimalapaikkojen ja metsäteiden välillä. Alueen metsäteiden varret luonnollisesti katsottiin. Suunnitellut turbiinipaikat tarkastettiin maastossa täysin kattavasti.

Alueen länsiosaan sijoittuu Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä mainittu yleisöilmoitusena aikanaan tietoon saatu mahdollinen röykkiökohde. Sitä ei havaittu v. 1983 inventoinnissa eikä sitä havaittu nytkään. Kyseisellä alueella ei ole röykkiötä eikä siten muinaisjäännöstä.

Alueella havaittiin kaksi muinaisjäännöstä, tervahautaa.

3.11.2013

Timo Jussila

Viatin itäpuolella, Tuomistonmäen luoteispuolella olevan turbiinipaikan maastoa

aittakallion eteläpuolella olevan turbiinipaikan maastoa

Sydännevan itäpuolella olevan turbiinipaikan maastoa

Käkelänkallion luoteispuolella olevan turbiinipaikan maastoa

Saunakankaan turbiinipaikan maastoa

Muinaisjäännökset

1 TEUVA VIIATTI E

Mjtunnus: 846010034

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 6948 251 E: 248 397 Z: 163 ±1 m

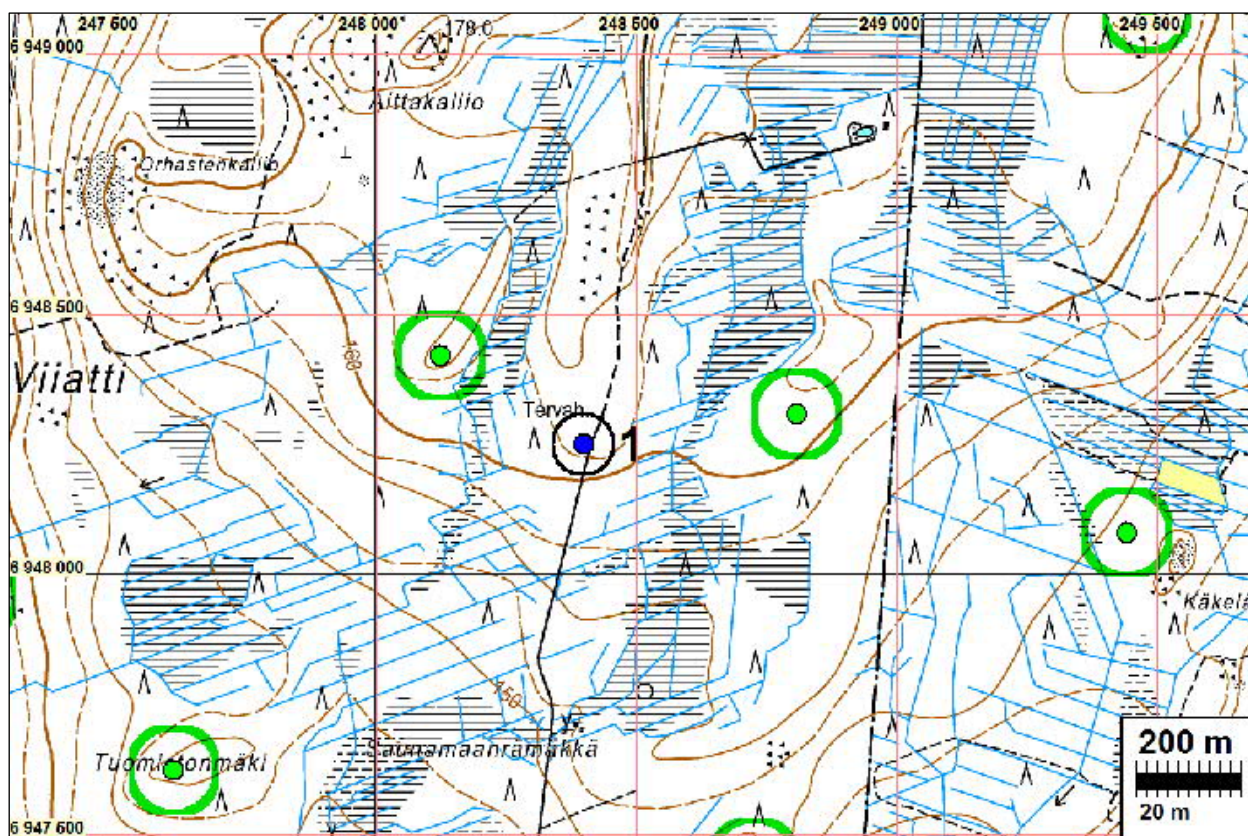
X: 6942 101 Y: 1556 712

P: 6951 165 I: 3248 467

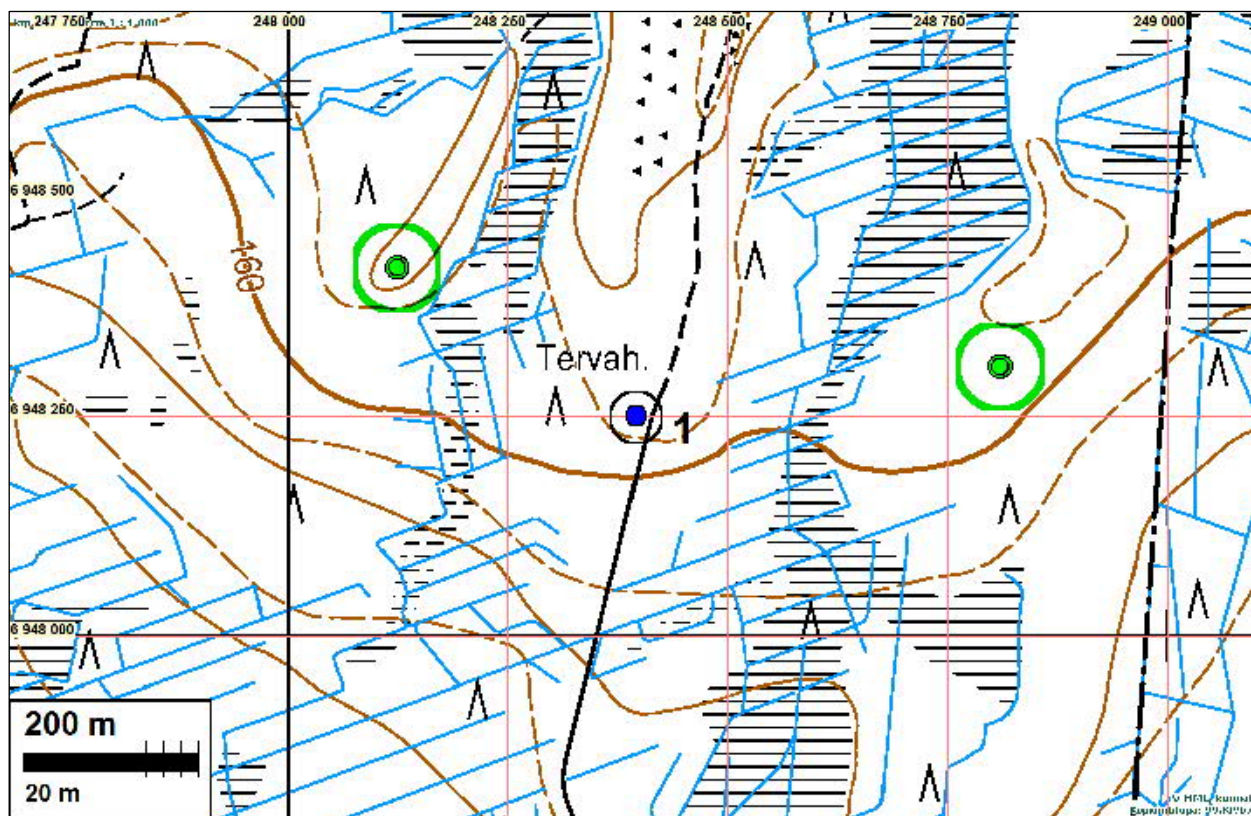
Tutkijat: Jussila & Sepänmaa 2013 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Teuvan kirkosta 21,7 km itä-koilliseen.

Huomiot: Paikalla on tervahauta metsätien länsipuolella, tien kupeessa. Hauta on ehjä, halkaisija n. 12 m.

Turbiinipaikat vihreällä, tervahauta sininen pallo

Yllä: Tervahauta itään.

Olk: tervahauta länteen.

2 TEUVA VIIATTI W

Mjtunnus: 846010034

Rauh.lk: 2

Ajoitus: historiallinen

Laji: valmistus: tervahauta

Koordin: N: 6949 494 E: 247 075 Z: 163 ±1 m

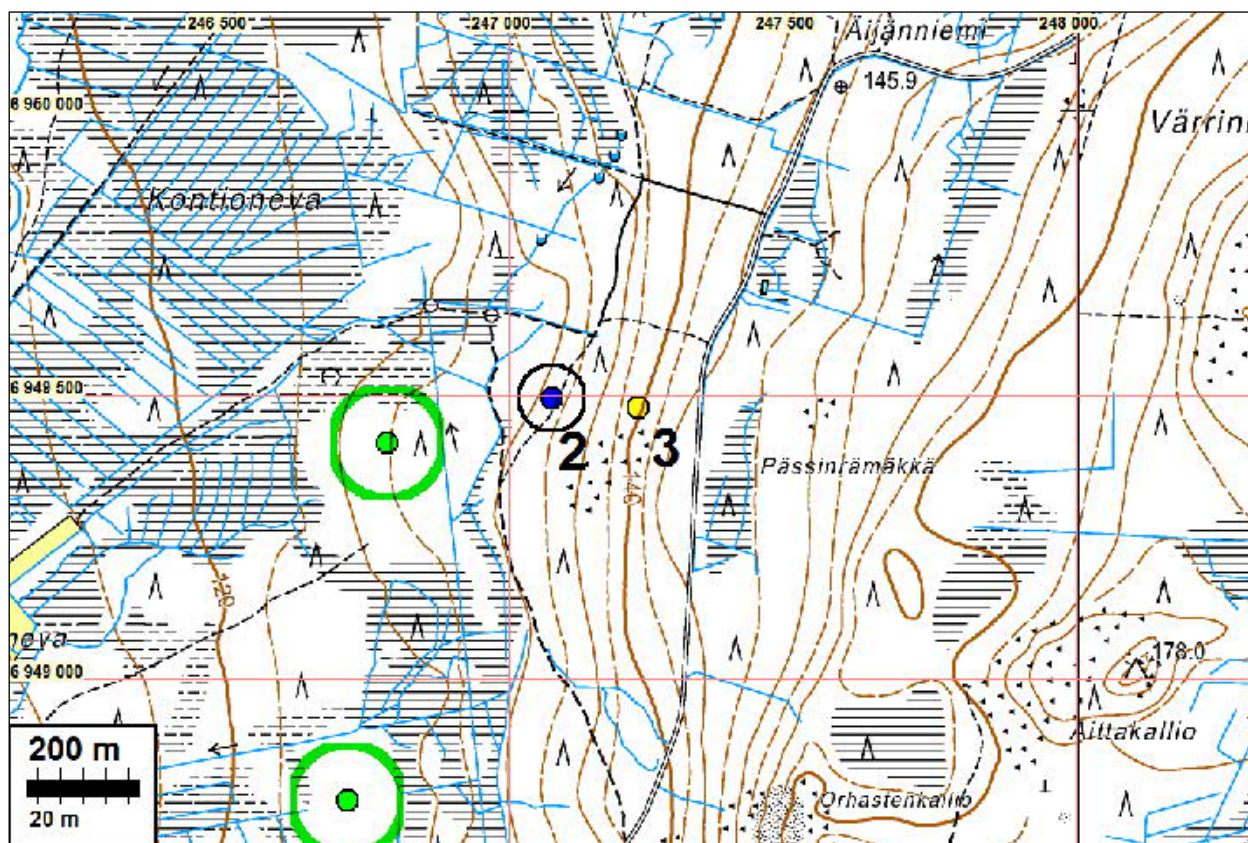
X: 6943 215 Y: 1555 281

P: 6952 408 I: 3247 144

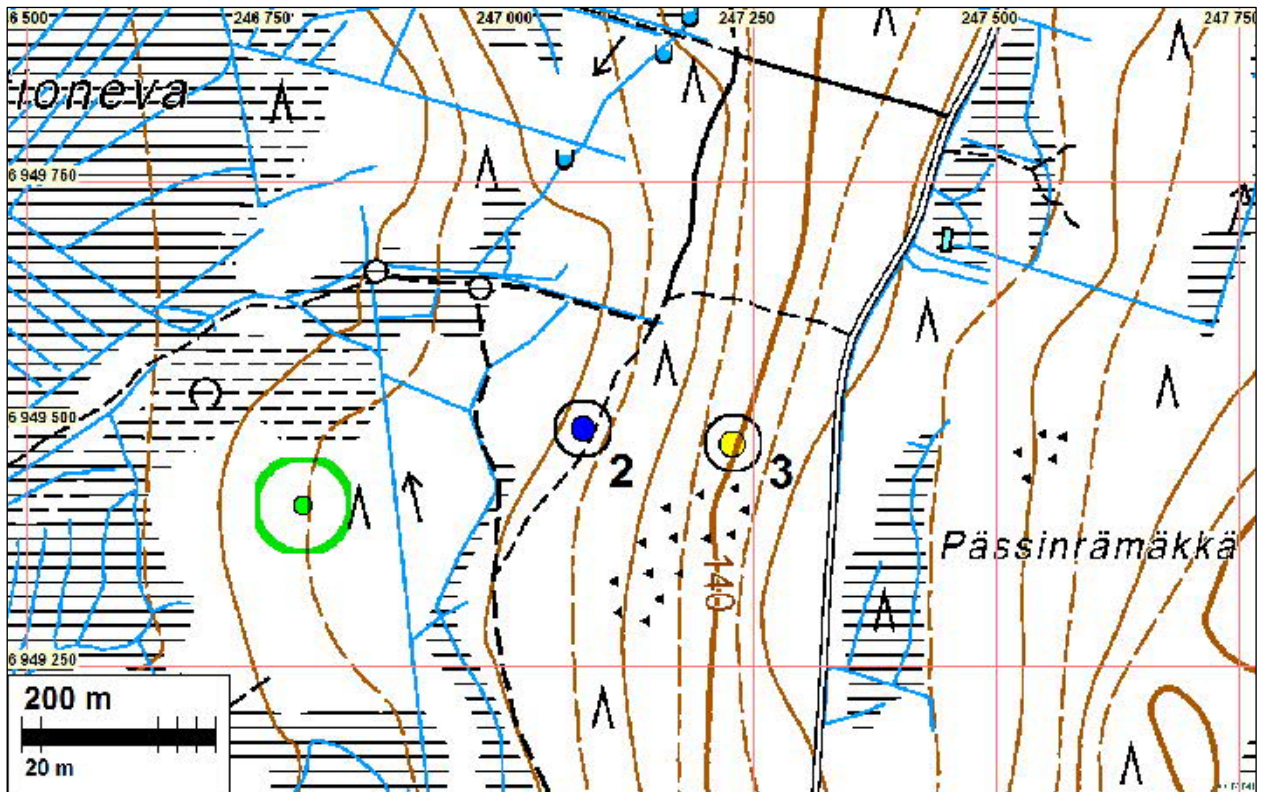
Tutkijat: Jussila & Sepänmaa 2013 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Teuvan kirkosta 21,2 km itä-koilliseen.

Huomiot: Paikalla on metsäpolun eteläkupeessa ehjä tervahauta, halkaisija n. 10 m.

Tervahauta sininen pallo. Mj-rekisterin mahdollinen rökkiökohte keltainen pallo ja nro 3 (ei muinaisjäännös, ks. s. 11). Turbiinipaikat vihreällä.

Tervahauta sininen pallo. Mj-rekisterin mahdollinen röykkiökohte keltainen pallo ja nro 3 (ei muinaisjäännös, ks. s. 11). Turbiinipaikat vihreällä.

Yllä: tervahauta hakkuuaukolla heinän ja kasvillisuuden peittämänä erottuu huonosti. Etelään.

Oik: pohjoiseen

Muu kohde**3 TEUVA HEIKINMÄKI**

Mjtunnus: 846010034

Rauh.lk: 0 (ei ole suojelukohde)

Ajoitus: ajoittamaton

Laji: kivirakenteet: rökkiöt / ei ole mitään

Koordin: N: 6949 479 E: 247 228 Z: 140

X: 6943 214 Y: 1555 434

P: 6952 393 I: 3247 297

Tutkijat: Markku Torvinen 1983 inventointi, Jussila & Sepänmaa 2013 inventointi

Sijainti: Norin kylän keskustasta noin 3,2 km koilliseen

Huomiot: Maanomistajan ilmoituksen mukaan paikalla on mahdollisesti hautaröykkiö. Inventoinnissa 1983 koordinaattien osoittamassa paikassa ei löytynyt mitään muinaisjäännökseen tai rökkiöön viittaavaa. Alue oli tuolloin hiljattain hakattu.

Jussila & Sepänmaa 2013: ilmoitetussa paikassa ja sen lähiympäristössä ei havaittu mitään rökkiöön viittaavaa. tapasimme paikalla myös maanomistajan joka ei tiennyt alueella mitään rökkiöntapaista olevan – en huomannut kysyä, onko sama maanomistaja kuin 1983. paikan eteläpuolella on kallioiden välissä louhikkoa joka saattaisi olla rökkiöilmoituksen syynä – mitään rökkiötä siellä ei kuitenkaan ole. Paikalla ja lähialueella ei ole rökkiötä eikä muinaisjäännöstä.

Kartta s. 9 ja 10.

Ilmoitetun rökkiön paikan maastoa

